

ПАМЯТКА

ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ИНВАЛІДНАСЦЮ

ІЛЬГОТА, ПРАВЫ І ГАРАНТЫ

Прадастаўляюцца ў адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб дзяржаўных сацыяльных ільготах, правах і гарантыях для асобных катэгорый грамадзян» (далей – Закон).

Грамадзяне з інваліднасцю рэалізуюць свае правы на дзяржаўныя сацыяльныя льготы, правы і гарантыі на падставе пасведчання **інваліда, які выдаецца медыка - рэабілітацыйнымі экспертнымі камісіямі**, згодна з дадаткам 6, зацверджаным пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 13 снежня 2007 г. №1738 «Аб зацвярджэнні Палажэння аб парадку прадстаўлення дакументаў, на падставе якіх ажыццяўляецца рэалізацыя права надзяржаўныя сацыяльныя льготы, правы і гарантыі асобным катэгорыям грамадзян».

Інваліды I і II групы

У адпаведнасці з Законам маюць права на:

90-працэнтную зніжку абароннасці лекавых сродкаў, якія выдаюцца па рэцэптах лекараў у межах пераліку асноўных лекавых сродкаў, а з хірургічнымі захворваннямі - таксама перавязачных матэрыялаў (пры наяўнасці адпаведнага медыцынскага заключэння) у парадку, які вызначаецца Урадам Рэспублікі Беларусь;

бясплатны выраб і рамонт зубных пратэзаў (за выключэннем пратэзаў з каштоўных металаў, металаакрылатаў (металакампазітаў), металакерамікі і фарфору, а таксама нанясення ахоўна-дэкаратыўнага пакрыцця з нітрыд-тытану) у дзяржаўных арганізацыях аховы здароўя па месцы жыхарства;

бясплатнае або льготнае забеспячэнне тэхнічнымі сродкамі сацыяльнай рэабілітацыі ў адпаведнасці з Дзяржаўным рээстрам (пералікам) тэхнічных сродкаў сацыяльнай рэабілітацыі ў парадку і на ўмовах, вызначаных Урадам Рэспублікі Беларусь, (забеспячэнне сродкамі рэабілітацыі ажыццяўляецца органамі па працы, занятасці і сацыяльнай абароне мясцовых выканаўчых і распарядчых органаў і (або) дзяржаўнымі арганізацыямі аховы здароўя бясплатна(на льготных умовах)на падставе індыўдуальнай праграмы рэабілітацыі інваліда або заключэння медычна-кансультацыйнай камісіі дзяржаўнай арганізацыі);

першачарговае бясплатнае санаторна-курортнае лячэнне (пры наяўнасці медыцынскіх паказанняў і адсутнасці медыцынскіх супрацьпаказанняў) або аздараўленне (пры адсутнасці медыцынскіх супрацьпаказанняў) **(для непрацуючых інвалідаў), (асобы,**

суправаджаюць інвалідаў I групы ў санаторна-курортныя або аздараўленчыя арганізацыі, забяспечваюцца пуцёўкамі на санаторна-курортнае лячэнне або аздараўленне бясплатна (без лячэння) пры ўмове, што неабходнасць у такім суправаджэнні пацвярджаецца заключэннем медычна-кансультацыйнай камісіі дзяржаўнай арганізацыі аховы здароўя);

бясплатны праезд на чыгуначным транспарце агульнага карыстання ў цягніках гарадскіх ліній, унутраным водным транспарце агульнага карыстання, які ажыццяўляе гарадскія перавозкі пасажыраў у рэгулярных зносінах, гарадскім электрычным транспарце і ў метрапалітэне, на аўтамабільным транспарце агульнага карыстання, які ажыццяўляе гарадскія аўтамабільныя перавозкі пасажыраў у рэгулярных зносінах, акрамя таксі, *(также для асобы, які суправаджае інваліда I групы);*

50-працэнтную зніжку з платы за тэхнічнае абслугоўванне і (або) карыстанне жылым памяшканнем у межах 20 квадратных метраў агульнай плошчы займамага жылога памяшкання і права на 50-працэнтную зніжку з платы за камунальныя паслугі (гарачае і халоднае водазабеспячэнне, водаадвядзенне (каналізацыя), газа-, электра-і цеплазабеспячэнне, карыстанне ліфтам, вываз, абясшкоджванне і перапрацоўка цвёрдых камунальных адходаў) па ўстаноўленых заканадаўствам тарыфах у межах зацверджаных нормаў спажывання, а якія пражываюць у дамах без цэнтральнага ацяплення –за паліва, якое набываецца ў межах нормаў, устаноўленых заканадаўствам для продажу насельніцтву (для інвалідаў, якія не маюць працаздольных членаў сям'і, абавязаных па законе іх утрымліваць, і якія пражываюць адны альбо толькі з інвалідамі I або I I групы (або) з непрацуючымі пенсіянерамі, якія дасягнулі ўзросту, які дае права на пенсію па ўзросце на агульных падставах).

Інваліды III групы

У адпаведнасці з Законам маюць права на:
на **50-працэнтную зніжку** з кошту лекавых сродкаў, якія выдаюцца па рэцэптах лекараў у межах пераліку асноўных лекавых сродкаў у парадку, які вызначаецца Урадам Рэспублікі Беларусь, для лячэння захворвання, які прывёў да інваліднасці.

Дзеці-інваліды у ўзросце да 18 гадоў

У адпаведнасці з Законам маюць права на:

бясплатнае забеспячэнне лекавымі сродкамі, якія выдаюцца па рэцэптах лекараў у межах пераліку асноўных лекавых сродкаў, у парадку, Урадам Рэспублікі Беларусь;

бясплатнае выраб і рамонт зубных пратэзаў (за выключэннем пратэзаў з каштоўных металаў, металаакрылатаў (металакампазітаў), металакерамікіі фарфору ,а таксама нанясення ахоўна-дэкаратыўнага пакрыцця з нітрыд-тытана) у *дзяржаўных арганізацыях аховы здароўя* па месцы жыхарства;

бясплатнае забеспячэнне тэхнічнымі сродкамі сацыяльнай рэабілітацыі ў адпаведнасці зх дзяржаўным рээстрам (пералікам) тэхнічных сродкаў сацыяльнай рэабілітацыіі ў парадку і на ўмовах, якія вызначаюцца Урадам Рэспублікі Беларусь, *(забеспячэнне сродкамі рэабілітацыі ажыццяўляецца органамі па працы, занятасці і сацыяльнай абароне мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў і (або) дзяржаўнымі арганізацыямі аховы здароўя бясплатна (на льготных умовах) на падставе індывідуальнай праграмы рэабілітацыі інваліда або заключэння медычна-кансультацыйнай камісіі дзяржаўнай арганізацыі)*;

першачарговае бясплатнае санаторна-курортнае лячэнне (пры наяўнасці медыцынскі паказанняў і адсутнасці медыцынскіх супрацьпаказанняў) або аздараўленне (пры адсутнасці медыцынскіх супрацьпаказанняў).

Асобы, якія суправаджаюць інвалідаў I групы, дзяцей-інвалідаў ва ўзросце да 18 гадоў у санаторна-курортныя ці аздараўленчыя арганізацыі, забяспечваюцца пуцёўкамі на санаторна-курортнае лячэнне ці аздараўленне бясплатна (без лячэння) пры ўмове, што неабходнасць у такім суправаджэнні пацвярджаецца заключэннем медычна-кансультацыйнай камісіі дзяржаўнай арганізацыі аховы здароўя;

бясплатны праезд на чыгуначным транспарце агульнага карыстання у цягніках гарадскіх ліній, ўнутраным водным транспарце агульнага карыстання, які ажыццяўляе гарадскія перавозкі пасажыраў у рэгулярных зносінах, гарадскім электрычным транспарце і ў метрапалітэне, на аўтамабільным транспарце агульнага карыстання, які ажыццяўляе гарадскія аўтамабільныя перавозкі пасажыраў у рэгулярных зносінах, акрамя таксі, незалежна ад месца жыхарства, а якія пражываюць на тэрыторыі сельсаветаў, пасёлкаў гарадскога тыпу і гарадоў раённага падпарадкавання, якія з'яўляюцца адміністрацыйна-тэрытарыяльнымі адзінкамі, пасёлкаў гарадскога тыпу, якія з'яўляюцца тэрытарыяльнымі адзінкамі (у выпадку, калі яны з'яўляюцца адміністрацыйнымі цэнтрамі раёнаў), гарадоў раённага падпарадкавання, якія з'яўляюцца тэрытарыяльнымі адзінкамі, –таксама на аўтамабільным транспарце агульнага карыстання, які ажыццяўляе

міжгароднія аўтамабільныя перавозкі пасажыраў, у межах раёна па месцы жыхарства і асобе, якая суправаджае дзіця-інваліда;

бясплатны праезд на чыгуначным транспарце агульнага карыстання ў цягніках рэгіянальных ліній эканомкласа, ўнутраным водным транспарце агульнага карыстання, які ажыццяўляе прыгарадныя перавозкі пасажыраў у рэгулярных зносінах, аўтамабільным транспарце агульнага карыстання, які ажыццяўляе аўтамабільныя перавозкі пасажыраў у рэгулярных зносінах, акрамя таксі, і асобе, які суправаджае дзіця-інваліда

ВІДЫ МАТЭРЫЯЛЬНАЙ ПАДТРЫМКІ

Якія маюць патрэбу ў сацыяльнай падтрымцы грамадзянам можа быць прадастаўлена матэрыяльная падтрымка ў выглядзе дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі (ДАСД) і матэрыяльнай дапамогі са сродкаў Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь (далей –матэрыяльная дапамога).

Пытанні прадастаўлення насельніцтву ДАСД рэгулююцца Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 19 студзеня 2012 г. № 41 «Аб дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамозе».

ДАСД можа прадастаўляцца ў выглядзе штомесячнай і аднаразовай сацыяльных дапамог.

Штомесячная сацыяльная дапамога прадастаўляецца сем'ям, у якіх сярэднедушавы даход за 12 месяцаў, што папярэднічаюць месяцу звароту за дапамогай, па аб'ектыўных прычынах ніжэй найбольшай велічыні бюджэту пражытачнага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва за два апошнія кварталы (далей –крытэрыі патрэбнасці). Памер штомесячнай сацыяльнай дапамогі складае станоўчую рознасць паміж крытэрыем патрэбнасці і сярэднедушавым прыбыткам сям'і і пералічваецца пры павелічэнні крытэрыю патрэбнасці. Прадастаўляецца такое дапаможнік на перыяд да 6 месяцаў.

Аднаразовая сацыяльная дапамога прадастаўляецца сем'ям пры надыходзе цяжкай жыццёвай сітуацыі і ўмове, што іх сярэднедушавы даход не перавышае 150 адсоткаў крытэра патрэбнасці.

Наяўнасць цяжкай жыццёвай сітуацыі, якая дае права на прадастаўленне аднаразовай сацыяльнай дапамогі, пацвярджаецца дакументальна і (або) ўстанаўліваецца спецыяльнай камісіяй на падставе акта абследавання. Памер такой дапамогі ў залежнасці ад цяжкай жыццёвай сітуацыі, у якой знаходзіцца сям'я, складае да 10 бюджэтаў пражытачнага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва (далей –БПМ).

У адпаведнасці з Інструкцыяй аб парадку аказання пажылым і непрацаздольным грамадзянам матэрыяльнай дапамогі са сродкаў Фонду

сацыяльнай абароны насельніцтва непрацаздольным грамадзянам **матэрыяльнай дапамогі** Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь, зацверджанай пастановай Міністэрства сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь ад Завгуста 2001 г. № 9, непрацуючым інвалідам таксама можа аказвацца матэрыяльная дапамога.

Памер матэрыяльнай дапамогі в кожным канкрэтным выпадку усталёўваецца кіраўніком органа па працы, занятасці і сацыяльнай абароне або тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва на падставе заявы, акта абследавання матэрыяльна-бытавога становішча і, пры неабходнасці, іншых дакументаў, якія пацвярджаюць неабходнасць аказання дапамогі.

У выключных выпадках матэрыяльная дапамога ў памереда 3 БПМ можа быць аказана камітэтам па працы, занятасці і сацыяльнай абароне аблвыканкамаў (Мінскага гарвыканкама). У такіх выпадках рашэнне прымаецца яго старшынёй на падставе хадайніцтва органа па працы, занятасці і сацыяльнай абароне з абгрунтаваннем неабходнасці аказання такой дапамогі.

САЦЫЯЛЬНАЕ АБСЛУГОЎВАННЕ

Аказанне сацыяльных паслуг рэгулююцца Законам Рэспублікі Беларусь «Аб сацыяльным абслугоўванні».

У кожным адміністрацыйным раёне Рэспублікі функцыянуе тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, дзейнасць якіх накіраваная на арганізацыю і **аказанне грамадзянам сацыяльных паслуг**, якія жывуць у нястачы, формах стацыянарнага, напаяўстацыянарнага, нестацыянарнага, тэрміновага сацыяльнага абслугоўвання, сацыяльнага абслугоўвання дома.

Тэрытарыяльныя цэнтры **прадастаўляюць розныя віды сацыяльных паслуг** (сацыяльна-бытавыя, сацыяльна-рэабілітацыйныя, сацыяльна-пасрэдніцкія, паслугі сядзелкі, паслугі суправаджанага пражывання і іншыя) у адпаведнасці з пералікам бясплатных і агульнадаступных сацыяльных паслуг дзяржаўных устаноў сацыяльнага абслугоўвання з нормамі і нарматывамі забяспечанасці грамадзян гэтымі паслугамі.

Сацыяльныя паслугі грамадзянам аказваюцца на бязвыплатнай і платнай аснове. Умовы прадастаўлення тэрытарыяльнымі цэнтрамі сацыяльных паслуг, якія ўваходзяць у пералік у межах устаноўленых нормаў і нарматываў, залежаць ад матэрыяльнага становішча і складу сям'і непрацаздольнага грамадзяніна.

Аказанне сацыяльных паслуг ажыццяўляецца тэрытарыяльным цэнтрам на падставе пісьмовай заявы і дагавора аказання сацыяльных

паслуг, заключанага паміж грамадзянінам (яго законным прадстаўніком), з аднаго боку, і тэрытарыяльным цэнтрам, з другога боку, пры наяўнасці ў грамадзяніна медыцынскіх паказанняў і (або) адсутнасці медыцынскіх супрацьпаказанняў, пацверджаных медыцынскай даведкай аб стане здарова.

Па пытаннях раз'яснення сацыяльных ільгот, правоў і гарантый, аказання матэрыяльнай падтрымкі, сацыяльных паслуг неабходна звяртацца ў орган па працы, занятасці і сацыяльнай абароне, тэрытарыяльны цэнтр па месцы жыхарства.